

РЕШЕНИЕ

№ 499

гр. София, 01.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 11 състав,
в публично заседание на 11.01.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **12858** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК вр. с чл.118, ал.3 от КСО.

Образувано е по жалба на Д. Г. В. срещу Решение №1040-21-542/30.10.2019г. на Директора на ТП на НОИ С.- град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-2086-2 от 20.06.2019 г. на ръководителя на осигуряването за безработица, с което на основание чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от Кодекса за социално осигуряване е отменено разпореждане № 214-00-2086-1/21.04.2016 г. за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от КСО и Разпореждане № 214-00-2086-3 от 20.06.2019 г. на ръководителя на осигуряването за безработица, с което на основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 10 от КСО е отказано отпускане на ПОБ по чл. 54а от КСО и Разпореждане № 214-00-2086-4 от 21.06.2019г. на ръководителя на осигуряването за безработица, с което на основание чл. 54ж, ал. 3 и във връзка с чл. 114, ал. 1 от КСО е разпоредено лицето да възстанови неоснователно получено парично обезщетение за безработица /ПОБ/ с мотиви: „След извършена проверка в [фирма], ЕИК[ЕИК], данните, подадени по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за периода от 18.03.2016г. до 04.04.2016г. /вкл./ са заличени поради липса на търговска дейност на дружеството. За същия период Д. Г. В. не е осигурено лице по смисъла на чл. 10 от КСО и § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО и не отговаря на изискванията на чл. 54а от КСО. За периода от 05.04.2016 г. до 04.12.2016 г. /вкл./ лицето е получавало парично обезщетение за безработица.

Иска се в жалбата да бъдат отменени разпорежданията, ведно с потвърждаващото ги решение. Според жалбоподателката те са нищожни, неправилни и абсурдни,

нарушени са административнопроизводствените правила и е направено неправилно тълкуване на нормите на КСО и АПК. Недопустимо е изземване на правомощия от страна на горестоящия орган, както и обратно. Административното производство е приключило на 04.12.2016г. с изплащането на последната месечна вноска за обезщетение, поради което не може влязъл в сила административен акт да се възобнови от същия по ранг в йерархичната стълбица административен орган. Не е предоставена възможност на заинтересованото лице да участва в това производство и не може по издадените разпореждания да се извършва контрол и проверка от по-нискостоящ административен орган - гл. инспектор по осигуряването при ТП на НОИ С. - град.

В съдебното заседание жалбоподателят се представлява от адв. Черногорски, който поддържа жалбата, претендира присъждане на разноски.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ С. – град чрез процесуалния си представител юрк. Я. оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение и направени разноски за съдебно – графологическа експертиза. Представя писмени бележки.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заявление от 12.04.2016г. Д. В. е сезирала НОИ с молба за отпускане на ПОБ по чл. 54а от КСО. Към него е приложила заповед №014/05.04.2016г., издадена от осигурител [фирма], ЕИК[ЕИК] за прекратяване на трудовото й правоотношение, считано от 05.04.2016 г. на основание чл. 71, т. 1 от Кодекса на труда /КТ/.

С разпореждане № 214-00-2086-1 от 21.04.2016 г. на основание чл. 54ж, ал. 1 и във връзка с чл. 54а, ал. 1, чл. 54б, ал. 1 и чл. 54в, ал. 1 от КСО, на жалбоподателката е отпуснато парично обезщетение за безработица, считано от 05.04.2016г. до 04.12.2016г. в размер на 14,55 лв. дневно. Обезщетението е изплатено за посочения период, който е вписан и заверен в трудовата книжка.

При извършен последващ контрол от контролните органи на ТП на НОИ-С. град във връзка с подадените от [фирма] данни по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за осигурителен стаж и осигурителен доход, въз основа на които са изплатени парични обезщетения за временна неработоспособност поради бременност и раждане на много лица, и предвид установеното, че едноличния собственик и управител на дружеството - С. В. И. е починала на 15.07.2016г., в дружеството са извършени проверки от ТД на НАП-С., ИА „Главна инспекция по труда“ (ИА ГИТ) и проверка по разходите на Държавното обществено осигуряване /ДОО/ от контролен орган на ТП на НОИ-С. град.

С писмо вх. № 1029-21-3838#423/10.08.2017г. на ТД на НАП-С. се установява, че няма данни за подавани от [фирма] годишни данъчни декларации по чл. 92 от ЗКПО и годишни финансови отчети за 2015г. и 2016г. Декларации образец № 1 и образец № 6 с данни относно осигурителния стаж и осигурителния доход на лицата са подавани по електронен път, с КЕП, съгласно Заявление вх. № 2214ИО100284 от 11.01.2016г., подадено преди смъртта на собственика. С последващо писмо от 01.02.2018г. ТД на НАП-С. уведомява ТП на НОИ, че са предприети действия за извършване на проверка по реда на чл. 110, ал. 3 от ДОПК, а с уведомително от 12.12.2018 г., че към момента на извършване на проверката [фирма], ЕИК[ЕИК] няма правопреемник и органите по приходите на НАП са в обективна невъзможност за извършване на документална проверка на дружеството и следва изготвяне на уведомление до прокуратурата.

Съгласно писмо от 04.10.2017г. на ИА ГИТ, при извършената проверка наследниците на С. В. И. са декларирали, че „нямат представа, че тяхната майка е имала фирма" и не са упълномощавали никого да представлява дружеството.

Назначената в ТП на НОИ-С. град проверка по разходите на ДОО на [фирма] е приключила с Констативен протокол от 05.03.2019 г. според който по данни от Търговския регистър от 21.07.2015г. [фирма], ЕИК[ЕИК] се представлява и управлява от С. В. И., която е починала на 15.07.2016г.; в ТР няма данни след смъртта на едноличния собственик на дружеството наследниците да са поискали да продължат дейността, съгласно чл. 157, ал. 1 от ТЗ, нито данни за друго правоприемство; от страна на [фирма] има подадени уведомления по реда на чл. 62, ал. 3 и 5 от КТ и след смъртта на собственика (прекратяване на дружеството), като всички трудови договори са прекратени; липсват данни за подадени и вписани от страна на [фирма] годишни финансови отчети за 2015г. и 2016г. и данни за преведени осигурителни вноски за ДОО за времето от 01.01.2016г. до 31.12.2016г.

С оглед установеното от компетентните органи на НАП и ИА ГИТ, и поради невъзможност да бъде извършена проверка на първичните счетоводни документи - ведомостите за заплати, трудови договори, заповеди за прекратяване на трудови правоотношения и други документи за постъпили в дружеството приходи и извършени разходи, от които да се изясни упражнявана ли е стопанска дейност през 2016г. и 2017г. и има ли действително възникнали трудови правоотношения за лицата, за които са подавани данни за сключени и след това прекратени трудови договори преди и след смъртта на собственика на дружеството, съответно възникнало ли е осигурително правоотношение, начислени и изплатени ли са брутните трудови възнаграждения в размерите, в които са подадени данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО за периода от 01.01.2016г. до 31.12.2016г., е прието, че дружеството не е осъществявало дейност за посочения период. Прието е, че лицата, за които са подавани данни не са осигурени лица. При невъзникнало осигурително правоотношение осигурителните вноски не са дължими.

Предприети били действия от НОИ за служебно заличаване на данните по реда на чл. 3, ал. 13 от Наредба № Н-8 от 29.12.2005г. на Министъра на финансите за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица, подадените от дружество [фирма] данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за лицата, работили по трудови правоотношения за периода от 01.01.2016г. до 31.12.2017г. Предвид изложеното, административният орган приема, че Д. В. не е била осигурено лице по смисъла на чл. 10, ал. 1 от КСО и § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО по правоотношението с [фирма] за периода от 18.03.2016г. до 04.04.2016г. вкл., като данните по чл. 5, ал. 4 от КСО, послужили при преценката на правото на ПОБ през 2016г., са заличени.

На основание чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО длъжностното лице по осигуряването за безработица е постановило разпореждане № 214-00-2086-2 от 20.06.2019г., с което влязлото в сила разпореждане за отпускане на ПОБ е отменено. С разпореждане № 214-00-2086-3 от 20.06.2019г., е постановен отказ за отпускане на ПОБ на Д. В. по подаденото на 12.04.2016г. заявление с данни за последно правоотношение с [фирма] и на основание чл. 54ж, ал. 3 от КСО във вр. с чл. 114, ал. 1 от КСО с разпореждане № 214-00-2086-4 от 21.06.2019г., е постановено лицето да възстанови недобросъвестно получено ПОБ за периода от 05.04.2016г. до 04.12.2016г. в размер на общо 3 143,22

лв., от които 2 444,40 лв. главница и 698,82лв. лихва.

При горната фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

Жалбата е допустима, като подадена от лице, които има правен интерес и в законовия срок, но разгледана по същество се явява неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в кръга на правомощията му, съобразени са материалноправните и процесуални разпоредби.

Съгласно чл. 54л от КСО отпускането, изчисляването, изменянето, отказването, спирането, прекратяването, възобновяването и възстановяването на паричните обезщетения за безработица се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и на данните, декларирани в подадените от лицата документи за отпускане на обезщетенията при условия и поред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно разпоредбата на чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО, влязлото в сила разпореждане по ал. 1 може да се измени или отмени от органа, който го е издал, когато са представени нови документи или доказателства, които имат значение за определяне правото, размера и периода на паричното обезщетение за безработица. При заличени данни за осигурителен стаж и осигурителен доход, длъжностното лице, осъществяващо ръководството по осигуряването за безработица като административен орган, действащ при условията на обвързана компетентност, е длъжно да се съобрази с новонастъпилите обстоятелства във връзка със заличаването на данните и да приложи чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. С §1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби (ДР) на КСО е въведена легалната дефиниция на понятието „осигурено лице“ - физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. От съдържанието на цитираното определение за „осигурено лице“ следва, че едно от условията, на които трябва да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО. Наличието на сключен трудов договор, т.е. възникването на трудово правоотношение не е единственото и необходимо условие за възникване на осигурително правоотношение, което е основание за изплащане на парично обезщетение, изчислено по данните, подадени по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО. Не съществува идентичност на трудовото и осигурителното правоотношение. Съгласно разпоредбата на чл. 10 от КСО, основанието за възникване на осигурително правоотношение е упражняването на трудова дейност, за която се дължат осигурителни вноски, част от които са за сметка на осигуреното лице. В този смисъл е и установената съдебна практика на ВАС.

В случая не се касае за възобновяване на производството по общия ред на чл. 99 и сл. от АПК, което е от компетентността на по-горестоящия административен орган, а за специалното производство по чл. 54ж, ал. 2, т. 2 от КСО за преразглеждане на административен акт, когато паричното обезщетение за безработица е неправилно отпуснато, поради което са неоснователни възраженията в жалбата за нарушение на правилата на АПК и нищожност, поради липса на компетентност на органа. Неоснователно е по същата причина и възражението на жалбоподателката за допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, поради неуведомяването ѝ и лишаването ѝ от участие в производството по издаване

на оспорените разпореждания, тъй като разпоредбата на чл.54ж, ал.2 от КСО (в сила от 01.01.2013г.) предвижда, че влязлото в сила разпореждане по ал. 1 може да се измени или отмени от органа, който го е издал, само при условията на т.1 и т.2, т.е. служебно и без да се предвижда уведомяване на заинтересованото лице преди издаване на акта за отмяна или изменение. Освен това, при наличие на служебно установени обстоятелства за заличаване на подадените от работодателя данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за 2016г., уведомяването на лицето за тези новооткрити факти и представянето на възможност да представи нова информация и документи не биха повлияли на крайното волеизявление на административния орган. С приложеното по делото писмо изх. № 10-00-3761/22.10.2020г. (лист 221) зам. директора на ТД на НАП С. уведомява, че по електронен път НОИ е подал заличаване на подадените декларации образец №1, включително за Д. Г. В. за периода 18.03.2016г. – 04.04.2016г., което се потвърждава при извършена проверка в информационната система на НАП към дата 21.10.2020г. Заличаването е извършено на база на издадени задължителни предписания от НОИ на основание чл.108, ал.1, т.3 от КСО, които се отнасят до общо 113 лица, за които [фирма] е подавало неверни данни по чл.5, ал.4 от КСО в същия период (лист 223 от делото).

Въпреки това, в Решението на Директора на ТП на НОИ С. – град са обсъдени подробно представените с писмо на 19.08.2019г. от адв. Черногоорски писмени доказателства. Установява се и при прегледа им от съда, че трудов договор № 018/18.03.2016г. е сключен на основание чл. 70, ал. 1, т. 1 от КТ между [фирма], представляван от С. В. И. и Д. В., която е назначена на длъжност „стоковед“. В договора не е уговорена продължителността на срока за изпитване, не е посочено място на работа и въпреки че е посочено, че се сключва за определен срок, такъв не е вписан. Посочено е, че на служителя ведно с трудовия договор се връчват и заверено копие от уведомлението по чл. 62, ал. 5 от КТ и длъжностна характеристика, но такива не са представени от жалбоподателката. Представената заповед за прекратяване на трудов договор е за договор с друг номер: № 032 от 18.03.2016г. Представените фишове за работна заплата за месеците март и април 2016г. не могат да бъдат приети като доказателства за изплатено от работодателя трудово възнаграждение, тъй като им липсват индивидуализиращи работодателя белези, подпис, дата на издаване, грешно е попълнен в тях професионалният стаж на лицето.

Съгласно данните от декларацията от 16.08.2019г. работно място, на което е следвало Д. В. да полага труд не й е било посочено, не знае адрес на работното си място; не знае данни за контакт с работодателя; единствен представител на фирмата, който е виждала, е лице с име "И."; указано й било, че ще работи в офис или друго място, посочено от работодателя, като е трябвало да й се обалят по телефон, за да й посочат работно място, но след това й била предложена "неотговаряща на длъжността работа, поради което напуснала фирмата" От декларацията не става ясно да е работила, дори един ден при процесния работодател.

Тъй като в договора не е конкретизирано място на работа, което е съществен елемент от трудовото правоотношение, не е посочен вид на обекта, където ще бъде полаган труда, предназначението на този обект -магазин, офис или др., не е представена длъжностна характеристика за длъжността „стоковед“, от която да бъде установено какви са били основните задължения, и предвид съдържанието на попълнената от жалбоподателката декларация, то се установява безспорно по делото че Д. Г. В. не е започнала работа на 18.03.2016г., нито по-късно при [фирма]. Според данните от

Регистъра на трудовите договори, уведомлението по чл. 62, ал. 5 от КТ е подадено на 21.03.2016г., поради което удостовереното в трудовия договор, че на 18.03.2016г. ѝ е връчено заверено копие от него е невярно. Доказателствената тежест за установяване на реално положение труд е на самото лице /Решение №2524 от 18.02.2020г. на ВАС по адм. д. №12220/2019г./, но в съдебното производство реално положен труд не се доказва.

Въпреки, че не е упражнявала трудова дейност по договора с [фирма], Д. В. се е снабдила със заверка в трудовата книжка за положен при този работодател трудов стаж за периода от 18.03.2016г. до 05.04.2016г. (18 дни). При извършена проверка на обявените в Търговския регистър данни по ЕИК на дружеството се констатира, че подписа за управител в заверителния печат на стажа не съответства на нотариално заверения образец от подписа на С. И., а кръглият печат на дружеството не съответства на положения в публикуваните в ТР документи. Назначената от съда по искане на ответника съдебно – графологична експертиза безспорно доказва, че подписите в трудовата книжка и в заповедта за прекратяване на трудовия договор не са на лицето Степа В. И. – управител, съгласно ТР на [фирма], макар под тях да е изписано нейното име.

Съгласно разпоредбата на чл.114, ал.1 от КСО недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113.

Предвид данните за липса на търговска дейност на [фирма] през 2016 г., събрани от НАП и ИА ГИТ, както и обясненията на жалбоподателката и посочените противоречия и неточности в представените от нея документи, не се доказва по делото, че тя реално е упражнявала трудова дейност по сключения трудов договор, за времето, отбелязано в трудовата ѝ книжка, която да е основание за възникване на осигурително правоотношение. Представянето на заверената трудова книжка за отпускане през 2016г. на ПОб, въпреки, че е знаела, че не е упражнявана трудова дейност по трудовия договор с [фирма], сочи недобросъвестно поведение от страна на Д. В. при получаването на ПОб за времето от 05.04.2016г. до 04.12.2016г. Предвид изложеното, правилно и законосъобразно ръководителят по осигуряването за безработица е приел, че изплатените през 2016г. суми за ПОб следва да бъдат възстановени на основание чл. 114, ал. 1 от КСО.

Поради горното, жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли, като на ответника се дължи присъждане на юрисконсултско възнаграждение, в размер на 200 лева на основание чл.24 от НППП, вр. с чл.78, ал.8 ГПК и направените разноски за графологична експертиза от 300 лева.

По изложените съображения и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Г. В. срещу Решение №1040-21-542/30.10.2019г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-2086-2 от 20.06.2019 г.; Разпореждане № 214-00-2086-3 от 20.06.2019г. и Разпореждане № 214-00-2086-4 от 21.06.2019г. на ръководителя на осигуряването за безработица.

ОСЪЖДА Д. Г. В. да заплати на ТП на НОИ С. – град направените разноси по делото и юрисконсултско възнаграждение общо в размер на 500 / петстотин/ лева.

Решението може да се обжалва пред ВАС в 14-дневен срок.

СЪДИЯ: